

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Pontiani papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Iere nital, iam dicta dānacione seriat. ¶ Quod autē sedes in epōꝝ ecclesiis excelsæ cōstitutæ & præparatæ inueniunt vt thronus speculationē & potestatem iudicādi & soluedi atq; ligandi à dño sibi datā materiā docēt, vnde ipse saluator in euāgelio ait. Quæcūq; legaueritis sup terrā erūt ligatæ & in cælo. Et q̄cūq; solueritis sup terram erūt solutæ & in cælo. Et alibi, Accipite sp̄m sanctū, q̄ꝝ remiseritis pctā remittunt eis, & q̄ꝝ retinueritis retēta sunt. Ideo ista prætilimus charissimī, vt intelligatis potestatem epōꝝ vestroꝝ, in eisq; dñm veneremini, & eos vt aias vestras diligatis, & qbus illi nō cōmunicāt nō communicetis, & qd eiecerit nō recipiatis. Valde em̄ timenda est snia ep̄i, licet iniuste liget aliquē, qd tñ summopere p̄uidere debet. Vos autē hortātes monemus oēs q christianitatē suscepistis, & à Ch̄o vocabulū christiani sumpsistis, ne in aliquo christianitatē vestrā irritā faciatis, sed sp̄sionē quā dño in baptismo fecistis firmiter teneatis, ne reprobi, sed cōdigni corā eo inueniamini. Et q̄cūq; vestrā cōem vitā susceptā habet, & vouit se nihil propriū habere, videat ne pollicitationē suā irritā faciat, sed hoc qd dño est pollicitus fideliter custodiat ne dānacionē, sed p̄mitū sibi acquirat, qm̄ satius est nō vouere q̄ votū, prout melius p̄t, nō p̄ficere. Grauius em̄ puniunt q votū fecerūt, & votū nō p̄fecerūt, aut fidē p̄ceperūt, & in malis vitā finierūt, q̄ illi q vitā sine voto finierunt, aut sine fide mortui sunt, & tñ bona egerūt opa. Ad hoc em̄ sensum rōnabilē naturæ munere & secūdæ nauitiuitatis reparacionē suscepimus, vt secūdū aplm̄ magis q̄ sursum sunt sapiamus, nō q̄ sup terrā qa sapiētia huius mundi stultitia est apud deū. Quid autē suadet charissimī sapiētia huius seculi, nisi nocitura q̄rere, & amare peritura, negligere salutaria, pro nihilo reputare p̄petua. Cupiditatē cōmēdat, de q̄ dicit: Radix oīm malōꝝ est cupiditas. Quæ in primis hoc malū habet, qd dū ingerit trāsitoria abscondit æterna. Et dū à foris posita cōspicit intra se latētia nō introspicit, & dū aliena q̄rit, seclatori suo semetipm̄ alienū facit. Ecce qd suadet seculi sapiētia, viuere in delicijs, vnde dicit, Anima q̄ in delicijs est viuēs, mortua est. Suadet ergo mollissimis suauitibus, peccatis & vitijs & flāmis nutrire carnē, cibi & vini intēperantia animam p̄mere, ac vitā sp̄s intercludere, & cōtra se hosti suo de se gladiū ministrare. Ecce qd suadet seculi sapiētia, vt q̄ boni facti sunt, mali esse malint, & per errorem mentis fieri etiam studeant peccatores, & nō cogitent illā terribilem dei vocē, cum exurentur peccatores sicut fœnum.

¶ Omnes em̄ fideles p manus impositionē epōꝝ sp̄m sanctū post baptismū accipere debent, vt pleni christiani inueniant, qa cū sp̄s sc̄tus infundit cor fidele ad prudētiā & cōstātiā dilatā. De sp̄u sc̄to accepim⁹, vt efficiamur sp̄uales, qa aialis hō nō p̄cipit ea q̄ sunt sp̄s dei. De sp̄u sc̄to accepimus, vt sapiam⁹ iter bonū malūq; discernere, iusta diligere, iniusta respuere, vt malicię ac supbię repugnemus, vt luxurię ac diuersis illecebris & fœdis indignisq; cupiditatibus resistamus. De sp̄u sc̄to accepimus, vt amore vitæ & glorię ardore succenti, erigere à terrenis mentē ad superna & diuina valeamus. Data Nonas Septembris, id est quinta die eiusdē mensis, Antonio & Alexandro. IIII. CC. concess.

Incipiunt decreta Pontiani pape.

Anno dñi,
210. tēpore
Alexandri
impera.

Pontianus ep̄s Felici Succriboni salutem. Oppido cor nostrę charitati vestrę cōgaudet, q̄ studiū sanctę religōis summopere adimplere studetis, & frēs merentes, ac destitutos in fide & religione cōfortatis. Vnde redēptoris nr̄i misericordiā exoramus, vt sua nobis in oibus gratia suffraget, & effectu implere tribuat, qd velle cōcessit. In hoc itaq; bono tanto cōmoda retributiōis accrescūt, quanto & studium laboris augetur. Et qa in his oibus diuinę gratiæ adiutorio opus est, omnipotētis dei assiduis p̄cibus clemētiā exoramus, quatinus hæc vobis semper operanda bona & velle tribuat & posse cōcedat, atq; in ea vos via cū fructu boni operis quā se pastor pastōꝝ esse testatus est dirigat, vt sine quo nihil agi potest p̄ ipsum implere bona quæ cepistis valeatis. ¶ De sacerdotibus autē dñi q̄s vos audiuius cōtra prauoꝝ hominū infidias adiuuare, eorūq; causas portare, scitote vos in eo valde deo placere, q̄ sibi eos ad seruiēdū ascituit, & familiares in tantū sibi esse voluit, vt etiā alioꝝ hostias per eos acceptaret, atq; eoꝝ peccata donaret, sibiq; recōciliaret, ipsi quoq; proprio ore corpus dñi conficiunt & populis tradunt. De illis em̄ dictū est, q̄ vos cōtristabit, me cōtristabit, & q̄ vobis facit iniuriam, recipiet id quod inique gessit. Et alibi, Qui vos audit me audit, & q̄ vos spernit me spernit. Qui autē me spernit, spernit eū qui me misit. Hi enim non sunt infestandi, sed honorandi. In eis quoq; dñs honorat, cuius legatione funguntur. Hi ergo si forte ceciderint à fidelibus sunt subleuādi & portandi. Accusandi autē non sunt ab infamibus aut sceleratis vel inimicis aut alterius sectę hominibus vel religionis, si peccauerint à reliquis arguant sacerdotibus, sed & à summis pontificibus cōstringant, & nō à secularibus aut malę vitæ hoibus arguant vel arceantur. Quod ergo de fratris vestri transitu vos cōtristari audiuius, non modico cōpulsī sumus mœrore.

F 2 Vnde

Decreta Pontiani pape.

D Vnde omnipotentē deū rogamus, vt suā vos gratiā aspiratōe consolet, vosq; & à malignis spiritibus & à pueris hoibus celesti ptectione custodiat. Nā & si q̄s post illius obitum tumultus quondā aduersantiū sustinetis, nolite mirari, si vos q̄ frui bonis in terra v̄sa, id est in terra viuentiū q̄ritis, mala hominū in terra aliena portatis. Peregrinatio q̄ppe est vita p̄ns, & q̄ suspirat ad patriā ei tormentū est pegrinatōis locus, etiā si blandus esse videat, vobis autē q̄ patriā q̄ritis inter suspiria q̄ habetis, etiā gemitus audio humanæ oppressionis exurgere. Quod mira omnipotentis dei dispositōe agit, vt dū veritas p̄ amore vocat, mūdus p̄ns à se ipso animā vestrā p̄ tribulatiōes quas ingerit, reñciat. Tantoq; facilius ab amore huius seculi mens exeat, quāto & impellit dum vocat. Itaq; qd̄ cōcepistis hospitalitatis curā impēdite in oratōe & lachrymis instantissimā laborate. Eleemosynis q̄s semp̄ amastis iā nūc largius atq; vberius date operā, vt tanto post crescat vobis in retributiōe fructus muneris, quāto hic excreuerit studiū laboris. Præter ea salutates paterna dulcedine bonitatē vestrā petimus, vt in bonis q̄ cōcepistis ne deficiatis. Neq; vllus vos ab eis auertere possit, sed in cūctis affectū v̄ræ charitatis clerici & serui dei ac cūcti christiani q̄ in illis partibus cōmorant, amore Christi & sancti Petri pleniter inueniāt, & fauoris vestrī solatijs q̄cūq; mō necesse fuerit potiant, q̄tenus v̄ræ cūcti ope defensi, atq; adiuti, & nos vobis gratiarum possimus existere debitores & Chr̄us dñs n̄r, atq; beatus Petrus apostoloz̄ princeps in q̄s vos causis impenditis Iesus Christus æternā gloriā cōpenset, & beatus apostolus Petrus ipsius gloriæ ianuam aperiat. Data, X. Calēn. Februarij Seuero & Quintiano. IIII. CC. concessi.

Epistola Pontiani pape de fraterna dilectione: vitandis malis.

E Pontianus sanctæ & vniuersalis ecclesiæ eps̄ omnibus recte dñm̄ colentibus & diuinū cultum amantibus salutem. Gloria in excelsis deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Hæc verba charissimi non hominū sunt: sed angeloz̄, & non humano sensu excogitata sed ab angelis in ortu saluatoris annunciata, quibus indubitanter ab omnibus intelligi potest, quod non male voluntatis, sed hominibus bonæ pax sit à domino data, vñ & dominus per prophetam loquitur dicens. Quā bonus Israel deus his qui recto sunt corde, mei autē pene moti sunt pedes, pene effusi sunt gressus mei qui emulatus sum contra iniquos pacē impiorum videns. De bonis vero ipsa per se veritas ait: Beati mundo corde quoniam ipsi deum v̄i debunt. Mundi enim non sunt corde qui mala cogitant, aut nociua aduersus fratres suos, q̄a nihil mali vult q̄ fidelis est. Fidelis ergo homo magis diligit audire q̄ oportet quā dicere quæ nō oportet. Et si quis fidelis est, videat ne mala loquatur, aut cuiq; infidias ponat. In hoc ergo discernuntur filij dei & filij diaboli. Filij nāq; dei semper cogitant & agere contendunt q̄ dei sunt, & fratres indefinenter adiuuant, & nulli nocere volunt. Filij autem diaboli e contra mala & nociua semper meditant, q̄a opera eoz̄ mala sunt. De quibus loquit dominus per Hieremiā prophetā dicens. Loquar iudicia mea cum eis super omni malitia eorum. Propterea iudicio cōtendam adhuc vobiscum ait dominus, & cum filijs vestrīs disceptabo. Ecce ego fingam cōtra vos malum & cogito contra vos cogitationem. Hæc fratres valde sunt timenda, & ab omnibus cavenda, quoniā sup̄ quem iudiciū dei ceciderit, non exiet impunitus. ¶ Et ideo vnusq; p̄uideat ne hoc machinet̄ aut agat in frat̄e, qd̄ ipse pati noluerit. Et nec in suspicionē veniat homo fidelis, vt dicat aut faciat ea quæ pati nō vult, vnde suspectos, & inimicos, aut facile litigantes, & eos q̄ nō sunt bonæ cōuersationis, aut q̄s vita est accusabilis, q̄ rectā nō tenent aut docēt fidē, acciutores añcessores nostri apostolica repulerūt autoritate, & nos submouemus atq; futuris temporibus excludimus ne libenter labi possint quos nos tenere & saluare debemus, ne (quod absit) prædictū dei iudiciū sup̄ vtrosq; veniat, & nos eoz̄ vitio (quod deus auertat) pereamus. Scriptū est em̄. Rectore te posuerūt, curā illoz̄ habe, vt leteris propter illos, & ornamentū gratiæ accipias, & coronā & dignationē consequaris cum rogatione. Verbu em̄ nequā immutauit cor ex quo quatuor partes oriuntur. Bonū & malū, vita & mors, & dñatrix est eoz̄ assidua lingua. Pro talibus prædicti vitadi admodū sunt, & priusq; p̄dictæ enucleatim examinent̄ opiniones, & ab illis alieni inueniātur nō sunt suscipiendi, quoniā sacrificiū salutare est attēdere mādatis, & discedere ab omni iniquitate. Beneplicitū est dño recedere ab iniquitate, & laudatio recedere ab iniustitia. Quoniā scriptū est. Dilige proximū tuū & cōiungere fide cū illo, quoniā si denudaueris absconsa illius nō persequeris post eū. Sicut em̄ homo qui perdit amicū suū, sic qui perdit amicitia proximi sui. Et sicut qui dimittit auem de manu sua, sic q̄ dereliquisti proximū tuum, & nō eū capies. Non illū sequaris q̄niā longe abest. Effugit em̄ quasi caprea de laqueo, quia vulnerata est anima eius, vltra eū nō poteritis colligare, & maledicta est concordatio, denudare em̄ amici mysteria, desperatio est animę infidelis, Annuens oculo fabricat iniqua, & nemo eum abijciēt.

abijciet. In cōspectu oculoꝝ tuoꝝ cōculcabit os suū, & sup sermones tuos admirabit. Nouissime aut̄ puertet os suū, & in verbis tuis dabit scandalū. Multa audiuī & nō coꝝ quauī ei, & dñs odiet illū. Qui in altū lapidē mittit, sup eius caput cadet, & plaga dolosi diuidet vulnera. Qm̄ q̄ fodit foueā, incidet in illā, & q̄ statuit lapidem proximo, offendet in eo, & q̄ laqueū alto ponit, peribit in illo. Facienti neq̄ssimū cōsiliū, sup eū deuoluet, & nō cognoscat vnde adueniet illi. Illusio & impropertū superboꝝ & vindicta sicut leo infidiabit illi, laqueo peribit q̄ oblectant casu iustoꝝ, dolor aut̄ cōsumet illos anteq̄ moriant, ira & furor vtraq̄ execrabilia, & vir peccator cōrinens erit illoꝝ. Qui vindicari vult, a deo inueniet vindictā, & pctā illius seruans seruabit. Relinque proximo tuo nocēti te, & tūc deprecanti tibi pctā soluent. Homo ho mini seruat irā, & a deo quaerit medelā. In hominē simile sibi nō habet misericordiā, & de peccatis suis deprecā altissimum. Ipse dū caro sit seruat irā, & propitiationē petit a deo. Quis exorabit pro delictis illius? Memento nouissimoz & desine inimicari, tabitudo em̄ & mors imminēt mādatis. Memorare timorē dei altissimi, & non irascaris proximo tuo. Memorare testamēti altissimi, & despicie ignorātiā proximi. Abstine te a lite, & minues pctā. Hō em̄ iracūduus incēdit litē, & vir pctōr turbabit amicos, & in medio pacē habētū immittet inimicitias. Secūdū em̄ ligna sylvaz, sic ignis exardescit, & secūdū virtutē hoīs iracūdia illius erit, & secūdū substantiā suā exaltabit irā suā. Certamē festinatū incēdet ignē, & lisfestinās effundet sanguinē, & lingua testificās adducet mortē, si sufflaueris q̄si ignis ardebit, & si pueris sup illā extinguet, & vtraq̄ ex ore p̄ficiscunt. Sufurro & biliguis, maledictus, multos em̄ turbauit pacē habētes, lingua tertia multos cōmouit, & disp̄sit illos de gēte in gentē. Ciuitates diuitū munitas destruxit, & domos magnatū effodit. Virtutes populoz cōcidit, & gētes fortes dissoluit. Lingua tertia mulieres vnitas eiecit, & priuauit illas de laboribus suis. Qui respicit illā, nō habebit requiē, nec habitabit cū requiē, flagelli plaga liuorē facit, plaga aut̄ linguaz cōminuit ossa. Multi ceciderūt in ore gladij, sed necie q̄o q̄ interierūt p̄ linguā suā. Beatus q̄ rectus est a lingua nequā, & q̄ in iracūdiā illius nō trāsuiit & q̄ nō attraxit iugū eius & vinculis illius non est ligatus. Iugū em̄ illius iugū ferreū est, & vinculū illius vinculū areum est. Mors illius mors neq̄ssima est, & vtilis potius infernus q̄ illa. Perseuerātia illius nō pmanebit, sed obtinebit vias iniustoꝝ & flāma sua nō cōburet iustos. Qui derelinquūt deū incidāt in illā, & exardescet in illis & nō extinguet, & immittet in eos q̄si leo & q̄si pardus lædet eos. Sepi aures tuas spinis & noli audire linguā nequā, & ori tuo facito ostia, & feras auribus tuis. Aurū tuū & argētum cōsta, & verbis tuis facito staterā, & frenos ori tuo rectos, & attēde ne forte labaris in lingua tua, & cadas in cōspectu inimicoꝝ infidiantū tibi, & sit casus tuus insanabilis ad mortem. Ne tardes cōverti ad dñm, & ne differas de die in diē. Subito em̄ veniet ira illius, & in tpe vindictæ disperdet te. Noli anxius esse in diuitijs iniustis, nihil em̄ proderūt tibi in die obductionis & vindictæ. Nō ventiles te in omnē ventū, & nō eas in omni via. Sic em̄ pctōr probat duplici lingua. Esto firmus in via dñi, & in veritate sensus tui & scia, & prosequat̄ te verbum pacis, & iustitiæ. Esto māfuetus ad audiendū verbū vt intelligas, & cū sapientia fer responsū verū. Si est tibi intellectus respōde proximo, sin aut̄ sit manus tua sup os tuū ne capiaris in verbo i-disciplinato & cōfundaris, honor & gloria in sermone sensati, lingua imprudentis subuersio ipsius. Nō appelleris sufurro, & in lingua tua ne capiaris & cōfundaris. Super furē em̄ est confusio & p̄cēnitētia, denotatio pessima sup bilinguē. Sufurratori aut̄ odiū est, inimicitia & contumelia. Iustificā pusillū & magnū similiter. Noli fieri pro amico inimicus proximo. Impropertū em̄ & cōtumeliā malus hæreditabit, & oīs peccator inuidus & bilinguis. Nō te extollas in cogitatōe aiæ tuæ velut taurus, ne forte elidat̄ virtus tua sup stultitiā, & folia tua comedet & fructus tuos p̄det, & relinqr̄s velut lignū aridū in heremo. Anima em̄ nequā disperdit q̄ se habet, & in gaudiū inimici dat illū, & deducet in fortē impioꝝ. Charissimi oppressos erigere stude, & necesse habētes semp adiuuate, qm̄ q̄ fratrē afflictū releuat apprehēsum eripit, m̄cerētem consolat̄ ab illo sibi retribui cui totū impendit non dubitet q̄ ait. Quod vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Taliter em̄ bona indefinenter agere studete, vt fructū boni opis & hic cōsequamini, & in futuro gratia dei perfruamini, quatinus cœlestis regni aulā introire potestea mereamini. Data quinto Calen. Maij, Seuro & Quintiano. IIII. CC. consulibus.

Incipiunt decreta Anteri pape.

Harissimis fratribus p̄ Beticæ atq̄ Toletanz̄ prouincias ep̄is cōstitutis, Anterus ep̄s i dño salutē. Optaui fratres charissimi semp dilectōis & pacis vestre syn̄ceritatis gaudia audire, ita vt vicissim discurrētibus lris sospitatis indicia iuuaretur, si q̄etos nos ab incursiōe sua vacare hostis antiquus sineret Qui ab initio mēdax inimicus veritatis, æmulus hoīs, quē vt deciperet se ante decepit pudicitia

Anno dñi,
29. tēpore
Maximij
m̄ imperat.